

Nr 314.

Godkänd av första kammaren den 11 juni 1919.

Godkänd av andra kammaren den 11 juni 1919.

*Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts
proposition angående ny stat för statens veterinärbakterio-
logiska anstalt m. m.*

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 43.)

Till Konungen.

I nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels under punkt 114 att i avbidan på den proposition angående ny stat för statens veterinärbakteriologiska anstalt, som Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, i anslaget till denna anstalt beräkna en förhöjning från 42,700 kronor med 32,800 kronor till 75,500 kronor dels ock under punkt 115 att i avbidan på den proposition angående diverse behov vid statens veterinärbakteriologiska anstalt, som Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål å extra stat för år 1920 beräkna ett anslag av 17,550 kronor.

I en till riksdagen den 7 mars 1919 avlåten proposition nr 181 har Eders Kungl. Maj:t därefter, under åberopande av bilagt utdrag av *Bihang till riksdagens protokoll 1919. 14 saml. Nr 314.*

statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels godkänna det av chefen för jordbruksdepartementet framlagda förslaget till stat för statens veterinärbakteriologiska anstalt, att tillämpas från och med år 1920, ävensom de av bemälda departementschef föreslagna villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i samma stat för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner;

dels förklara, att en var, som med eller efter ingången av år 1920 tillträder ordinarie befattning vid statens veterinärbakteriologiska anstalt, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser, samt att den innehavare av ordinarie befattning vid nämnda anstalt, vilken icke före viss av Kungl. Maj:t bestämd dag anmäler, att han vill övergå till den nya avlöningsstaten samt underkasta sig de för avlöningens åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser och som icke lagligen kan därtill förbindas, skall varda bibehållen vid de enligt dittills gällande stat honom tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänst-innehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit honom;

dels, vid bifall härtill höja bestämda anslaget till statens veterinärbakteriologiska anstalt från 26,700 kronor med 34,300 kronor till 61,000 kronor, till följd varav med inräknande av ordinarie reservationsanslaget å 16,000 kronor till beredning av tuberkulin och sera m. m. ordinarie anslagen till ifrågavarande anstalt komma att uppgå till inalles 77,000 kronor;

dels ock för år 1920 å *extra stat* anvisa

till förstärkning av den i staten för statens veterinärbakteriologiska anstalt upptagna anslagspost till belysning, bränsle, gas, vatten, renhållning m. m. ett förslagsanslag, högst, 4,000 kronor,

till förstärkning av den i samma stat upptagna anslagspost till beredning av tuberkulin och sera m. m. ett reservationsanslag av 6,000 kronor,

till kostnader för inrättande vid ifrågavarande anstalt av anordningar för bakteriologisk köttkontroll ett förslagsanslag, högst, 4,650 kronor,

samt till bestridande av en del av kostnaderna för utövande av dylik köttkontroll ett reservationsanslag av 2,900 kronor.

Det föreliggande förslaget omfattar dels vissa förändringar i nu gällande stat för anstalten i fråga dels ock uppförande å *extra stat* för år 1920 av förutom vissa förstärkningsanslag anslag till anordnande vid anstalten av bakteriologisk köttkontroll.

Bland ändringarna i staten märkes först såsom den viktigaste uppförande där av ytterligare en laboratorsbefattning, i samband varmed de med sådan befattning förenade avlöningsförmånerna föreslagits att höjas från nuvarande 4,000 kronor till 5,600 kronor eller lika med de som tillkomma motsvarande befattningshavare vid statens bakteriologiska laboratorium. Den sålunda föreslagna anordningen skulle möjliggöra tillgodoseendet av ett med anstaltens utveckling allt starkare känt behov att uppdelas anstaltens arbete på två avdelningar nämligen en för diagnostiska arbeten och en för framställning av sera, vaccin, tuberkulin m. m. Med hänsyn till ökningen i anstaltens arbetsmängd i allmänhet som ock till strävan att förse vardera av anstaltens avdelningar med särskild, av den andra avdelningen oberoende personal föreslås vidare inrättande av ytterligare en assistentbefattning. Med sådan befattning skulle såsom hittills vara förenat ett arvode av 3,000 kronor med rätt till en arvodesförhöjning av 400 kronor efter 5 år. I likhet med vad redan är fallet beträffande statens bakteriologiska laboratorium ifrågasättes uppförande i staten för nu ifrågavarande anstalt av en kontrollant för kontroll av sera och vacciner med ett årligt arvode av 2,000 kronor. Beträffande de kvinnliga biträdena hos anstalten, äro dessa för närvarande två i första lönegraden. Det föreliggande förslaget innebär dels att dessa två biträden, vilkas åliggande vore av mer eller mindre kvalificerad art, skulle uppflyttas i andra lönegraden, dels att ett nytt ordinarie biträde uppföres i första lönegraden. Vid veterinärbakteriologiska anstalten finnes för närvarande anställd en ordinarie vaktmästare tillika preparator. Nu föreslås att vid denna anstalt skall, liksom vid bakteriologiska laboratoriet, å ordinarie stat därjämte uppföras en stallförmän och en vaktmästare. I den i staten upptagna anslagsposten till tillfälliga biträden och vikariatsersättningar begäres en höjning med 5,100 kronor eller till 8,600 kronor. Statens anslag till belysning, bränsle, gas, vatten, renhållning m. m. föreslås ökat med 5,500 kronor eller till 9,000 kronor. Till fraktkostnad för insända prov, misstänkta för tuberkulos m. m., beräknas en förhöjning från 1,300 kronor till 1,600 kronor. Dessutom har, i staten upptagits en ny post till hyror för erforderliga lokaler å 1,900 kronor. Det av departementschefen framlagda förslag till ny stat att tillämpas från och med år 1920 har följande lydelse:

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- tillägg	Summa	
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor	
A. Avlöningar m. m.					
1 föreståndare	5,000	2,500	—	7,500	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 laborator	3,600	2,000	—	5,600	
1 d:o	3,600	2,000	—	5,600	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 assistent, arvode	—	—	—	3,000	
1 dito, arvode	—	—	—	3,000	{ Efter 5 år kan arvodet höjas med 400 kronor.
1 kontrollant, arvode	—	—	—	2,000	
1 kvinnligt biträde av andra graden	1,300	500	200	2,000	{ Efter 5 år kan avlöningen höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor. Av varje förhöjning skola 100 kronor tillhöra lönen och 100 kronor tjänstgöringspenningarna.
1 dito	1,300	500	200	2,000	
1 kvinnligt biträde av första graden	1,100	300	200	1,600	
1 dito	1,100	300	200	1,600	
1 vaktmästare och preparator...	1,300	750	150	2,200	{ Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
1 vaktmästare	1,100	650	150	1,900	
1 stallförman	1,100	650	150	1,900	
Till tillfälliga biträden och vikariatsersättningar	—	—	—	8,600	
Till belysning, bränsle, gas, vatten, renhållning m. m.	—	—	—	9,000	
Till fraktkostnad förinsända prov, misstänkta för tuberkulos m. m.	—	—	—	1,600	
Till hyra för erforderliga lokaler	—	—	—	1,900	
Summa	—	—	—	61,000	
B. Till beredning av tuberkulin och sera samt nyan- skaffning och ombyte av djur ävensom till instrument, förbrukningsartiklar, reagentier, emballage, böcker och tidskrifter, skrivmaterialier, telefon m. m.					
Reservationsanslag				16,000	
			Kronor	77,000	

Anmärkning. Därest bostad med bränsle, eventuellt med bränsle och elektriskt ljus, där sådant anordnats, anvisas vaktmästaren och preparatorn, vaktmästaren eller stallförmannen, skall av lönen avstås för bostad med bränsle 300 kronor för år samt för lyse 25 kronor om året. Därest

befattningshavare, som nyss nämnts, åtnjuter enbart bostad eller bostad med värme, men icke i övrigt erforderligt bränsle, ävensom då bostadsförmån är av sådan beskaffenhet, att den icke kan anses hava ovan sagda värde, skall det ankomma på Kungl. Maj:t att efter omständigheterna bestämma det lägre löneavdrag, som för dylik förmån skall äga rum. Förmånen av lyse innebär allenast rätt till en årlig maximiförbrukning av elektrisk ström intill högst 100 kw-timmar. Åtnjutes lyse, skall befattningshavaren själv bekosta armatur och lampor. — I övrigt skola i fråga om förmån av bostad m. m. i tillämpliga delar lända till efterrättelse bestämmelserna i § 3 av kungörelsen den 1 november 1918 angående avlöningsförbättring från och med år 1919 för vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare (svensk författningssamling nr 836).

Denna stat innebär i jämförelse med den nu gällande en ökning av 34,300 kronor.

För åtnjutande av de i denna stat för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner torde böra fastställas följande villkor och bestämmelser:

att innehavare av ordinarie befattning vid statens veterinärbakteriologiska anstalt skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation av anstalten eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, ävensom därest anstaltens ställning så förändras, att densamma ej längre kan anses såsom självständig institution, eller därest vissa ifrågavarande institution tillhörande göromål överflyttas till annan institution, vara pliktig att, med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning, han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de göromål, som anförtros honom, eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra inom den institution, till vilken göromålen överlämnas;

att med ordinarie befattning vid ifrågavarande anstalt icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid anstalten ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår föreståndaren, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan befattning vid anstalten, medicinalstyrelsen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid anstalten, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas;

att innehavare av ordinarie befattning vid anstalten icke äger att utan medgivande av den myndighet, varunder anstalten lyder, mot betalning åtaga sig sådana uppdrag åt enskilda, som falla inom anstaltens verksamhetsområde, eller utöva annan enskild veterinärpraktik;

att laborator vid anstalten skall vara skyldig att tills vidare och intill dess annorledes må varda i vederbörlig ordning bestämt bestrida jämväl undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, utgå till den, som förordnats att uppehålla befattningen;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, där sådant förekommer, men att den, som eljest undgår

ledighet såsom för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag, eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller av annan anledning är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest provas skäligt;

att avlöning ej må utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller tagen i häkte, den del av hans avlöning, som icke provas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej provas skäligt låta honom uppbära något därav;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för tjänsteresor eller för beredande av semester, manlig befattningshavare av lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning vid anstalten, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår; ägande han därvid att, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta vid sjukdomsförfall de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar men eljest däremot svarande belopp;

att i fråga om i staten medgiven förhöjning av avlöningen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad tidpunkten

för första förhöjningen bestämmes att inträda efter, vad angår vaktmästaren och preparatorn, vaktmästaren samt stallförmannen tre år men beträffande annan befattningshavare fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och

för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare tre respektive fem år, på samma villkor, samt

för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare tre respektive fem år, ävenledes på samma villkor;

under iakttagande vad var och en av omförmälda avlöningsförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förrän vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd; börande föreståndaren samt vaktmästaren och preparatorn därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya statens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av avlöningsförhöjning, redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han enligt bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehavares rätt till pension är skyldig att från tjänsten avgå, icke må tillträda samma förhöjning;

att semester årligen må, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjutas av föreståndaren och laboratorerna en var under en och en halv månad, av de kvinnliga biträdena en var under en månad samt av vaktmästaren och preparatorn, vaktmästaren samt stallförmannen en var under femton dagar;

att befattningshavare, som har sig anförtrödd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att begagna sig av semester å tid av året, som bestämmes av chefen för medicinalstyrelsen;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen ävensom ortstillägg, där sådant förekommer, må utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att avgå från tjänsten ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i särskild lag angående civila tjänstinnehavares rätt till pension är vid tiden för den nya statens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat;

att den, som tillträder den nya staten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed; samt

att beträffande de i staten upptagna kvinnliga befattningshavare skola i övrigt lända till efterrättelse de föreskrifter, som äro eller kunna varda utfärdade angående allmänna villkor och bestämmelser att gälla för å vissa domstolars, ämbetsverks och myndigheters stater uppförda biträdesbefattningar.

Mot de sålunda framställda ändringarna i fråga om anstaltens stat, vilka enligt vad utredningen i ärendet ger vid handen synes vara lämpliga och av verkligt behov förestavade, har riksdagen för sin del icke något att erinra, liksom ej heller vad departementschefen i nu berörda avseenden anført, bland annat rörande ordnandet tillsviðare av undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan, föranleder någon invändning från riksdagens sida.

Vad därefter angår de å extra stat för år 1920 begärda anslagen, avse dessa dels ett anslag å 4,000 kronor till förstärkning av den i staten upptagna anslagsposten till belysning, bränsle, gas, vatten, renhållning m. m. dels ock ett anslag å 6,000 kronor till förstärkning av anslagsposten till beredning av tuberkulin, sera m. m. Därjämte föreslås såsom ovan antytts anslag för inrättande vid anstalten i fråga av bakteriologisk köttkontroll. Härför beräknas 4,650 kronor och för bestridande av en del av kostnaderna för utövande av dylik köttkontroll 2,900 kronor.

Då riksdagen håller före, att den bakteriologiska köttkontrollen bör, såsom i ärendet framhållits, hava en betydelsefull uppgift att fylla dels till förhindrande av att kött av sjuka djur utsläppes i handeln dels ock för undvikande av onödiga kassationer och då anordnande av sådan kontroll vid anstalten i fråga skulle bliva till tjänst särskilt åt sådana mindre samhällen, respektive åt veterinärer, vilka icke kunna själva anskaffa den för dylik kontroll erforderliga utrustningen eller sakkunniga hjälpen, biträder riksdagen förslaget härom.

Mot beviljande av de begärda förstärkningsanslagen, varav behov torde föreligga, har riksdagen intet att erinra.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels godkänt ovan intagna förslag till stat för statens veterinär-bakteriologiska anstalt, att tillämpas från och med år 1920, ävensom ovan intagna villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i samma stat för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner;

dels förklarat, att en var, som med eller efter ingången av år 1920 tillträder ordinarie befattning vid statens veterinär-bakteriologiska anstalt, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser; samt att den innehavare av ordinarie befattning vid nämnda anstalt, vilken icke före viss av Kungl. Maj:t bestämd dag anmäler, att han vill övergå till den nya avlöningsstaten samt underkasta sig de för avlöningens åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kan därtill förbindas, skall varda bibehållen vid de enligt dittills gällande stat honom tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit honom;

dels i anslutning härtill höjt bestämda anslaget till statens veterinär-bakteriologiska anstalt från 26,700 kronor med 34,300 kronor till 61,000 kronor, till följd varav med inräknande av ordinarie reservationsanslaget å 16,000 kronor till beredning av tuberkulin och sera m. m. ordinarie anslagen till ifrågavarande anstalt komma att uppgå till inalles 77,000 kronor;

dels ock för år 1920 å extra stat anvisat

till förstärkning av den i staten för statens veterinär-bakteriologiska anstalt upptagna anslagspost till belysning, bränsle, gas, vatten, renhållning m. m. ett förslagsanslag, högst, 4,000 kronor,

till förstärkning av den i samma stat upptagna anslagspost till beredning av tuberkulin och sera m. m. ett reservationsanslag av 6,000 kronor,

till kostnader för inrättande vid ifrågavarande anstalt av anordningar för bakteriologisk köttkontroll ett förslagsanslag, högst, 4,650 kronor, samt till bestridande av en del av kostnaderna för utövande av dylik köttkontroll ett reservationsanslag av 2,900 kronor.

Stockholm den 11 juni 1919.

Med undersätlig vördnad.